

Harangszó

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2011. MÁJUS XXII. ÉVFOLYAM 9. SZÁM

HITÜNK, NYELVÜNK, TÖRTÉNELMÜNK ÖSSZEKÖT

Felvidéken járt a Váradai Dalnokok férfikórus

Testvérkapcsolatok építői. A Közjó Szolgálatában-díjas Váradai Dalnokok férfikórus a bátorkeszi református templom előtt. Balról a negyedik Czinke Zsolt, vendéglátó gyülekezet lelkésze

Barátokat szerezni jó érzés, közösségekben megélni a mindennapokat még jobb; együtt énekelni pedig felemelő. Talán ezek a fő okai annak, hogy a Váradai Dalnokok állandósuló 40-50 fős tagsága, heti rendszerességgel találkozik és gyakorol, készül, hogy amikor csak szükség van rájuk, amikor meghívják a dalárdát egy-egy fellépésre, akkor mindenki öröme szolgálat mősoruk.

Egy ilyen, a Felvidékre szóló meghívásnak tettek eleget az idej nemzeti ünnepünket, március idusát megelőző hétvégén is.

Szombat reggel indultak útnak Nagyváradról Bátorkeszibe, útba ejtve Budapestet és Esztergomot is. Az első pihenő, az útvonalból adódóan Kenderes volt, ahol vitéz Nagybányai Horthy Miklós síremlékénél szólaltattak meg egy, a magyar államférfi emlékét felelevenítő dalt, az úton lévő férfiak. A magyar fővárosban meglátogatták a Parlamentet, megismerkedtek történetével, majd néhány meghitt percet töltöttek a Szent Koronát megtekintve. A parlamenti látogatás után, még annak hatása alatt, közös elhatározásként élene-

keltek egy Kossuth-nótát az Országház tözsomszedságában lévő Kossuth-szobor előtt.

A következő megálló Esztergomban volt, ahol az 1856-ban felszentelt Bazilika látogatására került sor. Egy Istent dicsőítő dal eléneklése után a bátrabbak a bazilika tornyából tekintették meg a tájat, majd a csapat tovább indult Bátorkeszibe. Nagy szeretettel fogadták őket. A helyiek a környék jellegzetes ételével – knédllivel – várták vendégeiket. Vacsora alatt és az utána kibontakozó beszélgetésben sok mindent megtudhattak a helyi örömkörről és gondokról, a színmagyar településről, ahol reformátusok és római-katolikusok egyaránt jelen vannak. Érdekes, hogy felvidéki és erdélyi magyarnak mennyi hasonló harca, gondja, de ugyanakkor öröme van.

Az ottani helyzetről Czinke Zsolt és felesége Czinke Tímea, a Bátorkeszi Református Egyházközség lelképásztorai beszéltek. A helyi, mintegy 800 lelkes eklézsiában pezsgő gyülekezeti élet folyik. A lelki élet, Isten Igéjének hirdetése mellett igyekeznek a kultúrát és a nemzeti egységet is ápolni. A gyülekezetben évről évre nyári ifjúsági táborokat és programokat szerveznek. A hosszú utazás és a kellemes vacsora

RÁKSI LAJOS Nagyvárad-réti segédlelkész

FOLYTATÁSA A 7. OLDALON

HETEDIK KÜRTSZÓ

Édes...

ANYA – EGYIK legrégebb magyar szavunk, azt a nőt jelöli, akitől származunk. Édesanyánk az a nő, aki méhében hordozott 9 hónapon át, aki megszülte édes gyermekét és növelte testlelkét addig, míg önállóvá nem vált.

NAGYANYÁNK AZ a nő, aki édesanyánk édesanyja volt, dédanyánk az a nő, aki nagyanyánk édesanyja volt, ükanyánk az a nő, aki édesanyja volt dédanyánknak...

ÉDESANYA AZ a nő, aki vár és vágyik gyermekre, várandós. Az a nő, aki szül, aki újszülöttje életét táplálja testéből, lelkéből, míg felnőtte nem érik. Csak az a nő édesanyja, aki szeretettel várja és szeretetben hordja szíve alatt gyermekét, aki bármilyen áron megszüli, aki bármilyen áron felneveli. Csak az a nő édesanyja, aki szerelme gyümölcsét és nem terhét hordja méhében, aki áldott állapotnak tartja, hogy Isten ajándékát evilágra hozhatja, szoptathatja, szeretheti. Csak az a nő édesanyja, aki a túlvilág szeretet-mércéje szerint látja, tanítja, kíséri gyermekét saját útján. Csak az a nő édesanyja, aki szeretetét gyermekére pazarolja, önzetelenül, cserébe semmit sem várva, aki szeretetben példát mutat, szeretetre tanít és azt gyakoroltatja gyermekével. Édesanyja az is, aki gyermeke lelki születésénél is bábáskodik, lelkiében útbaigazítja, célravezető, az Isten uralma alá segíti gyermekét.

AZ ÉDESANYA nem mű-anya, nem olyan, „mintha édesanya lenne.” Az édesanya valódi, igazi, hús-vér nő, aki simogat, ölel, visszamosolyog, becéz, mélyen a szemedbe néz.

AZ ÉDESANYA nem ál-anya, aki hol felveszi, hol leteszi az édesanyaság szerepét, álarcát. A nő, aki őszintén, állandóan, rendszeresen édesen viszonyul gyermekéhez, az édesanya.

AZ ÉDESANYA mivel édes, mert szeretet és bizalmat ad, pótolhatatlan, amit ő ad, azt senki más és semmi más nem adja. Nincs rajta kívül olyan nő, akitől azt az édes szeretetet, biztonságot megkaphad, mint épp tőle. Szeretete, az Istentől rajta keresztül átsugárzó és továbbadott szeretete, az a sajátos édesség, ami kitörölhetetlenné, feledhetetlenné, emlékeztetéssé teszi őt számadra. Te az ő édességétől vagy és maradsz édes, gyermek. Bölcsődtől koporsóig övé maradsz, a vér szerinti édesanyádé és azé a nőé is, aki mellette édes szeretettel árasztott el, gyermekének tekintet, felelősségteljesen vigyázott rád, tanított, kísért utadon, küzdött érted, áldozatot hozott érted.

ÉDES LELKE teszi édesanyává. Édes maradt számadra, mert még haló porában is édes lelke a tied maradt, lelke és gyümölcse tovább élnek benned, éltetnek téged.

EVILÁGON SOK nő szül, sok nevel, de egyre kevesebb az édesanya, mert egyre kevesebb a

BALÁZSNÉ KISS CSILLA

FOLYTATÁSA A 7. OLDALON

Önkéntes szolgálat az egyházban /5. Anyák napja /6-7.

„És monda nekik: Így van megírva, és így kellett szenvedni a Krisztusnak, és feltámadni a halálból harmadnapon, és prédikáltatni az ő nevében a megtérésnek és a bűnök bocsánatának minden pogányok között, Jeruzsálemtől elkezdve. Ti vagytok pedig ennek tanúi.” (Lk 24,46-48)

„Ne féljete! A megfeszített Jézust keressetek? Nincs itt, föltámadt, amint megmondotta... Akkor megrendüléssel és nagy örömmel szaladtak az asszonyok, hogy megvigyék a hírt a tanítványoknak...” Ezzel a megrendüléssel és örömmel, ezzel a lelkesedő futással kezdődik az Egyház élete. Ez a futás nem szűnik meg többé. Aki hisz Krisztus föltámadásában az ezt a hírt viszi évszázadokon át másokhoz, hogy sokakat megörvendeztessen. Krisztus föltámadott... ma a mi ajkunkon hangzik, holnap gyermekeink ajkán. Nem nemul el ez az örömhír, míg csak az Úr újra el nem jön.

A húsvéti híradásokból halljuk, hogy még a tanítványok is kételkednek, nem akarnak hinni Jézus feltámadásában, Jézus is kénytelen megfeddeni őket.

Ma is kételkedéssel, hitetlenkedéssel fogadják a Feltámadott hírt? Analíziseket, statisztikákat olvasunk a keresztyén egyház helyzetéről, látjuk, hogy alapvető változás állt be az emberek tudatában, hogy terjed a keresztyénséggel szemben a közönyösség, a teljes érdektelenség a keresztyén értékek iránt. Házassági hűség, nemi erkölcs, felelősség, szemünk előtt tűnik el. Miért nincs többé szilárd keresztyén alap és miért nincs

A LÉLEK CSENDJE

A feltámadottba vetett hit

tartása az embereknek? Ha komolyan venné az ember, hogy halála után mindenről számot ad Istene előtt, ha alapul venné, hogy Krisztus él és a földi életet is elkíséri, akkor ez a hit alap maradna és ez az örök tény tartást adna az embernek.

Jézus szavai csak akkor válnak életté, ha élő ajkáról és élő példából fakadnak, ha a tanítványok hitelesen élnek. A közösen elmondott hitvallás, a közös imádság és éneklés erőt sugároznak, hitünket erősítik. Életünkben semmit nem magunktól, hanem Istent által kaptunk és nyertünk. Ruhánk, cipőnk, élelmünk, ismereteink általa

Kós András alkotása

vannak, az is az O áldása, hogy összedolgozunk, egymásért vagyunk. Földműves, asztalos, lakatos, kőműves, pedagógus, orvos, együtt alakítják életünket. A hit életének is dinamikus jellege van: a hitet Isten emberek által adta és tartja fönn bennünk, nekünk is mások hitét kell táplálni, erősíteni. A föltámadott figyelmeztet, hogy hit által éljünk, hitelesen, s nekünk másokat is biztatni kell, tanítani kell arra, hogy hit által lehet és érdemes élni itt a földön.

Mi ellen harcolt Jézus leginkább földi életében? A képmutatás ellen, az üres valóságkodás ellen, az írástudók és farizeusok ellen, azok ellen, akik nem tudtak túllépni a betűn, akik az előírásokon rágódtak és nem vették észre a szenvedő embert. Ma is azok Jézus ellenségei, akik a maguk korrektségével törődnek. Hálát adok Uram, hogy nem vagyok olyan, mint a többi ember... büszkélkedtek a farizeusok. A képmutató észre sem veszi, hogy a többi ember megértést szomjazik, vigasztalásra szorul, igazi emberséget igényel.

Tanúim lesztek – mondta Jézus. A feltámadottba vetett hitünk alapja annak, hogy valódi tanúk legyünk, Jézus jóságának, emberszeretetének, segítőkészségének a tanúi. A föltámadottól szóló szavak és tettek általi tanúságtétel ad tartást, gerincességet.

BALÁZSNÉ KISS CSILLA

HISZEM ÉS VALLOM

Pecset Isten szövetségébe

Minden korban különbözőképpen viszonyult a társadalom a gyermekkereszteléshez, mint intézményhez. Úgy érzem, hogy külön kellene választani az intézményesített beavatási tevékenységet az igazi Krisztus Anyaszentegyházába való beoltástól.

A mai kor emberét jellemző ál-liberalizmus arra készlet bizonyos vallási csoportosulásokat, hogy a keresztséget, mint a tagság bizonyítási zálogát kizárólag felnőtt korhoz kösse. Így elveszti a *Heidelbergi Káté 74. kérdésben* szereplő igazi meghatározó alapjelleget, miszerint a gyermekek „Isten szövetségéhez és az Anyaszentegyházhoz tartoznak, mint a felnőttek, s mivel Isten Krisztus vére által a bűnöktől való váltást és a hitet munkáló Szentlelket nekik is éppúgy ígéri, mint a felnőtteknek: *ennélfogva a keresztség mint a szövetség jegye által őket is szükséges beoltani Isten Anyaszentegyházába, és megkülönböztetni a hitetlenek gyermekeitől úgy, amint az Ószövetségben is történt a körülméltetés által, amelynek helyébe Krisztus az Újszövetségben a keresztséget szerezte.*”

Természetének megfelelően a gyermekkeresztség egy érvényes pecset Isten szö-

vetségébe, de még önmagában nem jelent Istennek tetsző életformát. Ezért azt nevelni kell a fejlődő gyermekben. Nem csupán a keresztséget követő oktatás szükségességéről van itt szó, hanem a keresztség kegyelmének kibontakoztatásáról is a személy fejlődésében.

Igazi Lélek által vezetett Egyházban ez igenis helyénvaló és kötelezően követendő. Így felmerül az a kérdés, hogy a keresztelessel, mint olyannal, megoldódik-e az igazi „beoltás”? Mert amennyiben az oltó vessző nincs kellő módon ápolva, gondozva és felügyelve az élet viszontagságai akár ki is száráthatják. Hiába a tanítás, hogy „*miképpen a test szennyét a víz, akképpen a mi bűneinket a Krisztus vére és Lelke mossa le, és, hogy ez az isteni zálog és jegy biztosít minket afelől is, hogy mi bűneinktől lelkileg oly bizonyonnyal megtisztulunk, amiképpen a látható vízzel megmosatunk*” (73. válasz) – nem elég, mert bár az Ígélet és Tett Isten részéről megtörtént, nekünk is tenni kell ennek szem előtt tartása és betartása érdekében.

Ide ékelődik be a hitoktatás sajátos alapja, valamint a példaadó magatartásé. Na-

gyon fontos, hogy életbe lépjen különösképpen a hitben élő szülők, illetve azok hiányában a keresztszülők feladata: legyenek Isten és az Anyaszentegyház elkötelezett kerteszei. A megemlített szülői hiány leginkább a hitben elkötelezettség hiányára érteendő. Emiatt nem mindegy ki lesz a gyerek keresztszülője, aki példamutatásával fáklyaként világítja a gyermek lépteit. Nem azért kell a keresztszülő, hogy konfirmáláskor arany nyakláncot, órát vagy egyéb világi értékét múlt csecsebecsét adjon, hanem azért, hogy a hitben való fejlődésben mellette álljon és támogatva övön.

A megkeresztelt gyermek is Isten Országának teljes jogú „állampolgára”, és amint a világi országok állampolgáira vonatkoznak jogok és kötelezések, nem szabad elfelejteni, hogy a kis gyermeknek is vannak jogai és köteleztségei Teremtőjével szemben. Amíg nem ébred fel a keresztyéni tudata, ezek a jogok és kötelezések nem azonos súllyal lépnek elő, mint egy tudatos felnőttél. Az akkor fog megtörténni, amikor az Anyaszentegyház felelős tagjává válik a konfirmáció által, felkészülve az Úr asztalához való járulásával.

ORBÁN LEVENTE

GYŰLEKEZETI HÁZAVATÓ ÉS ALAPKÖLETÉTEL OMBÓDON

Szabadításunk kösziklája

Március 27-én, vasárnap délután kettős ünnepségre gyűltek össze Ombód református hívei. Ft. Csúry István hirdette Isten Igéjét, amikor is ünnepélyes keretek között került felavatásra az új gyülekezeti ház, ugyanakkor az egyházköztség felépítendő ravatalozójának alapkövét is megáldotta Egyházkerületünk első őrálója.

A püspök a Zsolt 95,1-3 alapján prédikált az ombódi református templomban összesereglett híveknek. Az igehirdető arra figyel-

AZ OMBÓDI REFORMÁTUS TEMPLOM. 1779-ben a birtokos Teleki család fatemplomot építtetett a gyülekezetnek, amely 1862-ig állt, de a vízjárta terület miatt az új templomot más helyen kezdték el építeni. A munkával a szatmári Schwartz mestert bízták meg, az építkezés 1862 és 1864 között folyt, a helyi birtokos Debreczeni és Eötvös családok hathatós támogatásával. Közreműködésüket a templomban emléktábla örökíti meg. A romantikus stílusú teremtemplom félköríves apszissal záródik, nyolcszögletű tornya a hajó méreteihez viszonyítva kicsinek hat. Háromtengelyes főhomlokzatát kerek ablakok, a párkány felett vakablakok teszik változatosabbá. Szószéke a klasszicizmus formanyelvét idézi. Két harangját 1924-ben Temesváron öntötték. (Refszatmár.eu)

meztetett, hogy csak az Isten közelében lehet áldásban, kegyelemben, irgalomban és békességben részesülni. „Az a Kőszikla, akiről a zsoltáros beszél, maga Jézus Krisztus. Aki Őreá építi fel az ő életét, az szüntelenül biztonságban élhet. Erre a Kősziklára kell mindenkor letenned szegénységednek, betegséggednek, gondjaidnak, kétségbeesésednek és bizonytalanságodnak terheit, mert egyedül csak Ő tud segíteni minden nyomorúságodon!” – buzdította hallgatóságát a püspök.

Az igehirdetés után nt. **Jobb Domokos**, az ombódi gyülekezet nemrég megválasztott, új lelkipásztora az 1Kor 3,6-9 verseivel köszöntötte a megjelenteket, ezzel érzékelte a megjelenteket, ezzel érzékelte a megjelenteket, ezzel érzékelte a megjelenteket. „Én plántáltam, Apollós öntözött, de az Isten adja a növekedést. Azért sem aki plántál, nem valami, sem aki öntöz, hanem a növekedést adó Isten...”.

Az ünnepi istentisztelet után a jelenlévők átvonultak az új gyülekezeti ház udvarára, ahol nt. **Kovács Sándor**, a Szatmári Egyházmegye esperese felavatta a Szőke József ombódi kántortanítóról elnevezett új gyülekezeti házat, illetve a ház falán elhelyezett emléktáblát. Az emléktábla leleplezése után Varga Bernadett Barbara elszavalta Kányádi Sándor: Könyvomat című szívszorongató költeményét.

„A halál végérvényesen legyőzött a mi Urunk, Jézus Krisztus által”. A felépítendő ravatalozó alapkövének megáldása

A kettős ünnepség a felépítendő ravatalozó alapkövének megáldásával folytatódott. Csúry István püspök avató beszédében hangsúlyozta: „Soha ne feledjétek el, hogy a halál végérvényesen legyőzött a mi Urunk, Jézus Krisztus által. Ennek tudatában építétek fel majd ezt a ravatalozót”. A nagyszabású ünnepség a gyülekezeti házban megrendezett szeretetvendégséggel zárult.

IFJ. KOSZTA ENDRE

SZÉPOLVASÓ VERSENY LUGOSI MIHÁLY EMLÉKÉRE

„A gyermekek kezébe a könyvet...”

Az elmúlt esztendőben hagyományteremtő céllal szervezték a magyar tanítók: Domján Emília, Sorbán Alíz, Ciavoiné Létai Andrea Hajnalka, Hübner Piroska, illetve az idén Illés Aranka Réka, azt az egyedülálló, új, gyermekbarát versenyzési formát, melynek fő célja: „az ember kezébe adni egy könyvet, amelyet olvashat...”

A kezdeményezéssel néhai Lugosi Mihály lelkipásztor emléke előtt tisztelnek, aki oly sokat áldozott az élesdi magyar tanulók nyelvi tudásának továbbfejlesztéséért. A rendezvény híre elterjedt, s immár III. alkalommal került megrendezésre március 25-én.

A két év alatt összesen 378 gyermek csatlakozott a nemes kezdeményezéshez, közülük 148-an versenyeztek az élesdi döntőn. Az ideit, határon átvélő vetélkedőre a magyarországi Dévaványáról, Bocskaiertől és Kabáról, Bihar megye számos településéről, illetve a Szilágy megyei Sarmaság, Szilágyballa és Szilágynagyfalu településekről érkeztek versenyzők, összesen 94 tanuló, négy korosztályban; sőt Magyarkakucs színeiben is képviseltették magukat, annak el-

A díjátadási pillanatai

lenére, hogy a településen nincs magyar nyelvű oktatás.

A vetélkedő fővédnöke **Pető Csilla** képviselő volt, Nagyvárad-rogeriuszi gondnok. Több nagylelkű, felelősen gondolkodó és önzetlen magánszemély, intézmény, médiatámogató, köztük a *Harangszó*, a Királyhágómelléki Egyházkerület Tanügyi Osztálya, és sok más szervezet támogatta a rendezvényt, amiért hálás szívvel mondunk köszönetet.

A szervezők a szeretetvendégségen kívül lelki és szellemi táplálékról is gondoskodtak. Nyitó áhítatokat tartott nt. **Dénes István Lukács** élesdi, nt. **Lukács Lilla** pusztaiújfalui, nt. **Fazakas Ferenc Sándor** mezőtelki és nt. **Lugosi Dániel** kusalyi lelkipásztor. A verseny után, míg a zsűri meghozta döntését, a gyermekek kézműveskedtek a szilágyperencesenyi **Sallay Brigitta** keze alatt. A versenyt megtisztelte jelenlétével a Lugosi család.

A versenyszabályzat szerint a tanulók egy szabadon választott szépirodalmi vagy ismerettartalmú, szerkesztett szöveggel jelentkeztek a versenyre, a II. fordulón pedig a zsűritől kapott kötelező szöveg felolvasása volt a feladat.

CIAVOINÉ LÉTAI ANDREA HAJNALKA főszervező, alsós tanár

A DÍJAZOTTAK: I. osztály: 1. díj: Kulcsár Zoltán, Kaba; 2. díj: Péter-Pakó Henrietta, Székelyhid; 3. díj: Gyulai Ferenc, Köröstarány; II. osztály: 1. díj: Farkas Kristóf, Nagyvárad; 2. díj: Létai Júlia, Élesd; 3. díj: Váradi Szilvia, Nv.; III. osztály: 1. díj: Csiki Ádám, Nv.; 2. díj: Veress György, Bocskaiert; 3. díj: Pásztor Kristóf, Nv.; IV. osztály: 1. díj: Hegedűs Renáta, Nv.; Sáfány Milán, Bocskaiert; 2. díj: Pál Izabella, Nv.; Balogh Zsuzsanna, Margitta; 3. díj: Kovács Márta Zsuzsa, Kaba; Molnár Balázs, Nv.

SZÁZÖTVEN ÉVE SZÜLETETT GRÓF TISZA ISTVÁN (2.)

„Kálvin kemény magyarja”*

Tisza, a politikus

Politikai pályafutását a belügyminisztériumban kezdte, majd Bihar vármegye tiszteletbeli főjegyzője lett. 1886-ban, mindössze 25 éves korában országgyűlési képviselőnek választották.

1897-ben kapta a grófi címet, nagybátyja, a gyermektelen Tisza Lajos grófi címét ruházta rá. Elnöke volt a Magyar Ipar és Kereskedelmi Banknak.

1903. november 3-án megalakult Tisza István gróf kormánya. Meggyőződéssel vallotta, hogy a történeti Magyarország fennmaradásának egyetlen esélye van: a szilárd Habsburg-monarchiát fenntartani, s felkészülni egy várható nagy háborúra. Ezért az obstrukció letörésére vállalkozott, hogy ennek rendezése után, a magyarságot valóban érdeklő politikával foglalkozhasson. A házszabály-módosítás és az obstrukció letörése felbomlasztotta saját pártját, és ennek következtében, az ellenzéki koalíció, választási győzelmet aratott. A kormány így megbukott. Ezek után megszervezte a Nemzeti Munkapártot. E párttal az új választásokon látványos sikert ért el.

1910. július 12-i beszédében foglalkozott a Magyarországi nemzetiségi kérdés megoldásával. Szerinte ez mindennél fontosabb most, mivel ha nem találunk rá járható utat, úgy a monarchia saját sírját ássa meg. A jó viszony, a békeség és egyetértés érdekében meg kell adni a kisebbségeknek járó jogokat, amelyek megilletik őket. Elsősorban a románokkal szeretne megegyezni, ez kitűnik a híres Aradon mondott beszédéből is.

Ő eszközölte ki a királynál, Ferenc Józsefnél, II. Rákóczi Ferenc és bujdosó társai hamvainak hazahozatalát és elhelyezését a Kassai dombban.

A véderőtörvényt önkényesen elfogadtatta, az ellenzéki képviselőket karhatalommal eltávolította. Éppen ezért kivívta az ellenzéki pártok, a baloldaliak, a polgári radikálisok és a szocialista demokraták ellenszenvét. Négy ízben is merényletet követtek el ellene.

1913. június 10-én a király ismét felkérte Tiszát a kormányalakításra. Ferenc Ferdinánd trónörökös, aki Tisza pártfogoltja is, lett a fegyveres erők fő felügyelője. 1914-ben ismét tárgyal a román nemzetiségi politikussal, eredménytelenül.

1914. június 28-án a Sarajevóba érkező Ferenc Ferdinándot és feleségét egy egyetemista, Gavrillo Princip lelövi. A monarchia akkori szervezete mellett, Tisza István miniszterelnök egymagában, szemben a közös és az osztrák kormánnyal, valamint a katonai körökkel, a háború kitörését fel nem tartóztathatta. A háború kitörése hátterében a monarchia politikusai Oroszországot tették

felelőssé. Tisza mérlegelte, ha lemond, mentesül a hadüzenettel egybekötött miniszteri felelősség alól. Ő a helyén maradt, mert érezte, hogy rajta kívül senki sincs, aki e háborús időben oly erővel és nyomatékkal tudta volna képviselni a magyarság érdekeit, mint ő. A háború legkritikusabb szakaszaiban, Tisza István férfias egyénisége csodálatos képviselője volt, a lövészárokban emberfeletti erőben küzdő és vérző magyar nemzetnek. Egy nagy párt élén mondotta ki azt, hogy Magyarország ebben a háborúban mindent veszíthet és semmit sem nyerhet. Világosan látta, hogy a magyarságnak iskolák, kórházak, vasutak, gyárak, lakások és pénzüzetek kellene, ehhez pedig béke kell, nem háború. Jól ismerte a monarchia belső gyengeségét, a katonai vezetők közepességét. Megsejtette a sötét jövőt, és amikor a magyar balsors erősebbnek bizonyult már akkor, amikor a parlamentben mutatkozott előzetes rendbontások voltak, felismerte egy leendő forradalom csírát.

1917 májusában az uralkodó lemondásra szólítja fel Tiszát. Lemondása után önként ment az orosz frontra, egy debreceni huszárezred parancsnokaként.

1918 szeptemberében megalakulnak a különböző nemzetiségek Nemzeti Tanácsai. Október 23-án megalakul a Magyar Nemzeti Tanács Károlyi Mihály nagybirtokos vezetésével.

Tisza István halála

1918. október 31-én, a Hermina út 35/A-beli bérelt villájában, dél után 5 óra tájban, több katona ruhába öltözött állarcos jelent meg. Közülük négy állarcos katona éppen a kastély folyosóján találkozott a szobából kilépő Tiszával. Rövid szóváltás alakult ki közöttük, majd a katonák közül kettő szabályszerűen agyonlőtte – kivégezte Tiszát.

Tények: Ahogy a későbbiekben kiderült, e felbérelt katonák vezetője, Pogány-Schwartz József, későbbi népbiztos, és egy társa adták le a halált okozó lövéseket. A felelősség elől Pogány Bécsbe majd onnan Moszkvában talált menedéket. (...)

Ugyanezen a napon, 1918. október 31-én József főherceg kinevezte miniszterelnöknek Tisza politikai vetélytársát, aki valószínűleg a gyilkosság felbujtója is volt, a „vörös gróft”, Károlyi Mihályt. Két hét múlva megtörtént Magyarország szétdarabolása. Linder Béla, Károlyi Mihály hadügyminisztere, a frontról hazatérő katonáktól elvette a fegyverzetüket, mondván: „a háború véget ért”. A leszerelt katonák száma 1,2 millió volt. Bár voltak erőfeszítések a hadsereg újjászervezésére, de a monarchia 1918. november 4-én fegyverszünetet kötött

és vállalta, hogy minden megszállt területet kiürít. Magyarország így már legyőzött ország lett. Bár a november 7-i belgrádi katonai megállapodással összhangban, Magyarország fegyverben tarthatott volna mintegy 250 ezer katonát, amely elégséges lett volna szomszédjainak törvénytelen, területfoglaló akcióinak megakadályozására, vagy mérséklésére, valamint lehetetlen né tette volna a kommunisták hatalom átvételi terveit is, a „vörösök” mindent megtettek a hadsereg szétzülesztésének folytatása érdekében. Az események éppen ezért 1919. március 21-én a vörös terrorba torlódtak...

Tisza István tetemét a Geszti családi kriptában helyezték örök nyugalomba. (Vége)

NAGY ÁRPÁD,
a Nagyszalontai Református Egyházközség gondnoka

* Részlet Reményik Sándor: Magányos cipruság című verséből.

REMÉNYIK SÁNDOR

Magányos cipruság

Tisza István ravatalára

Nem szánlak, jó Vitéz, mert jó Neked,
Neked már jó.
Sok rémség elől elfedte szemed
Az orgyilkos golyó.
Rövid a kín, hosszú a síri álom,
De ezt a népet szánon és útáloom.

Hogy letört életednek drága gátja,
Rajt' düll át a tömeg,
Ezer közül nagyságod egy ha látja,
S az sem érdemi meg;
A nemzedékek sodra tovatart,
S nem ád az Isten több ilyen magyart.

Míg éltél, értünk drága két karod
Munkált erőd felett,
S a halál, mikor szíven ragadott,
Szóltál: „Ez így kellett”.
Néztél merőn, Kálvin kemény magyarja,
A puskacsőbe: ahogy Isten akarja.

(...)

A becsületen folt, csorba ne essék,
Nem volt más jelszavad,
Hitted, hogy nem ábránd, mi kötelesség.
Arany-Szent-György-lovag,
Köveden rövid lesz a felirat:

Egy igaz férfi, sok hitvány miatt!

1918 Mindszentek estéjén

ÖNKÉNTES SZOLGÁLAT – LEGJOBB BEFEKTETÉS AZ EGYHÁZBAN?

Bizonyossággá rendelt minket az Isten

Március 12-én Nagyváradon került sor az Önkéntesség a diakóniai munkában – 2011: az Önkéntesség Európai Éve című konferenciára a kolozsvári székhelyű Trans-Silvanus Intézet (TSI) és a váradai CE Szövetség Bérea szeminariumának közös rendezésében.

Előzetesként már pénteken a TSI diákjai a diakónia és közösségfejlesztés bonyolult témakörében nyertek nivós szakmai betekintést: két előadást hallgathattak meg nt. **Visky István** fogyvásárhelyi és nt. **Szász Zoltán** pankotai lelképásztoroktól a magyar ébredéstörténet és diakónia egyháztörténeti vonatkozásait illetően. Ugyanakkor **Bakk Zsuzsa** szociológus-humán erőforrás szak-

A konferencia résztvevői

ember, aki Hollandiából repült ide, nagy tapasztalattal rendelkező szakértőként beszélt a közösségfejlesztés kihívásairól.

Másnap került sor az immár hagyományossá vált diakóniai konferenciára, amit ezúttal is ft. **Csúry István** püspök áhítatának gondolatai nyitottak meg, az ApCsel 26,16-18 alapján, ahol láthatóan Isten az apostolt biztatja és vele együtt minket is: keljünk fel és álljunk lábainkra, mert szolgálva és bizonyossággá rendelt minket az Isten és így „aki önkéntes, az nem szolgálhat önkényesen”, hangsúlyozta a püspök. **Dr. Horváth Levente**, a Református Mentő Misszió lelkész-igazgatója és a Bonus Pastor Alapítvány elnöke arra hívta fel a figyelmet a konferenciát megnyitó köszöntésében, hogy Dávid egyedül a Jonathánnak tett ígéretéért, a meghalt királyfiért irgalmaságot szeretne tenni az öt évtizedekig halálra üldözött király háznépével (2Sám 9). Ennek az irgalomnak a jegyében lehet a diakóniai szolgálatot is művelni és csak ez az önkéntes és érdektelen irgalom az, amely minket is önkéntességre indíthat.

A nap folyamán színvonalas előadásokat hallhattunk az önkéntesség és diakónia főtéma köré csoportosítva.

Az első megragadó gondolat **dr. Mihai Androne**, a galaci református egyházközséghez tartozó filozófia professzor előadásában hangzott el, és pedig az, hogy mi keresztyének, oly sokszor beszélünk a hitünkről, de igazából mindez nem tükröződik a cselekedeteinkben, és erre igencsak vigyázni kell, ugyanis, itt már „álhitről” lehet inkább szó, mint valódiról. Ugyanakkor azt is jó volt hallani, hogy a szeretet kiteljesedése bennünk is a cselekedeteink által történhet meg, nem fogunk Istenhez jutni, csupán elmékedések alapján.

A másik fontos dolog, hogy van nekünk egy nagyon jó példánk az önkéntességre, a diakóniára, és pedig Jézus Krisztus, hiszen „...az Emberfia is azért jött, hogy Ő szolgáljon” (Mk 10,45).

Az utolsó gondolatra, amiről még említést szeretnénk tenni ennek az előadásnak a kapcsán, az hogy, néha fel kell magunknak tenni a kérdést, ki is szegény, illetve gazdag közöttünk. Figyelmesen olvasva és hallgatva, az igéből megérthetjük a választ, és pedig azt, hogy a gazdagság leginkább lelki kincsekben mérhető le, és nem pedig anyagi javakban.

A következő előadásnak teljes mértékben gyakorlati megközelítése volt, ez volt az, ami leginkább érthetővé tette az önkéntesség fontosságát és lehetőségeit. **Lachie MacLeod** volt az előadó, aki a Something for Romania nevű szervezetenél önkéntes és a kolozsvári Egyházkerület Diakónia Alapítványát évek óta támogatja, újabban leginkább a palliatív gondozás terén. Annak a fontosságát húzta alá, hogy külföldön az önkéntesség, tényleg csak önkéntesség, tehát nem jár érte anyagi jutalom. Egy másik gondolata, ami fontossá vált számunkra, hogy anyagi háttérünkől, időnkől és képzettségi szintünkől függetlenül is tudunk, sőt kell segítenünk másokon, illetve felkarolnunk a kevésbé szerencsésebbeket. Mindezt úgy, hogy Isten dicsőségét szolgálja. Ugyanakkor, azt is fontosnak találjuk, hogy önkéntes szolgálatunknak is egyértelműen meg kell lássuk a fontosságát, és örömet leljünk benne. Az a szolgálat, ami csak rólunk szól és magánéletünkhöz tartozik, nem legitim Isten előtt: mondta Lachie MacLeod.

Ezt követően, a hetényegyházai (Mo.) gyülekezet lelképásztora, nt. **Ferenczi Zoltán** református lelképásztor, addiktológus narkológus és családterapeuta, valamint munkatársai (mind önkéntesek!) tartottak különböző témákban előadásokat. Nagyon bátorító volt az, hogy Istenel, egy merész gondolattal, a megfelelő munkatársakkal és kitartással, sok minden megvalósítható. Ez jött át **Oravetz Anett** és **Liptai Mihály** nagylegzetű és gondolatébresztő előadá-

„Aki önkéntes, az nem szolgálhat önkényesen”. Csúry István püspök áhítattal nyitotta meg a konferenciát

saiból is. Megjegyzendő, hogy egy alig hatvan tagú gyülekezetéről van szó, amely mégis rendkívül aktív a létszámához képest. Ez a csapat ugyanis bemutatta azt a modellt, ami számukra működőképes volt a saját gyülekezetük építésének érdekében. Nagyon fontos, hogy koncentráljunk az igényekre, még akkor is, ha ezek új igények, és néha konfliktusokat szülnék. Ugyanakkor fontos a változás is, hiszen ami egyáltalán nem változik az halott, és ez a gyülekezeti életre, illetve egy jó ifire is egyaránt érvényes.

Vasárnap beláthattunk kicsit abba is, ami igazából a diakónia munka háttérében történik, inkább az intézményesített részről hallhattunk-tanulhattunk. Mindezt a hasznos képzést nt. **Dani László**, a magyarországi református egyház gyülekezeti diakóniai szolgálatának diakóniai referense adta elő. Ezután hátalatt szívvel vettünk részt a bójtfői istentiszteleten, az Úrvacsorával való élés alatt újra elszánva magunkat egyházunkban az önkéntes szolgálatra.

Megerősödött bennünk a 3 nap alatt, hogy nem szeretnénk középszintű keresztyének maradni az elmélet szintjén, hanem cselekedni is Isten akaratát. Emellett a szakmai életünk szempontjából is megerősödött bennünk az, hogy fontos a továbbtanulás. A fejlődés, természetesen, ha ez nem öncélú csupán. Azt, amivel Isten megajándékozott bennünket, hisz képességeinket és talentumainkat is gyarapítanunk kell. Ezek után már csak a búcsúzás maradt hátra, ami természetesen egy ilyen intenzív hétvége után nagyon nehéz. Sok minden szokott hiányozni eme alkalmak után: a közösség ami kialakult, az előadók színvonalas előadasmódja, a jó beszélgetések, az együtt töltött idő, és a kisebb-nagyobb meglepetések, amelyekkel megszokott Urunk ajándékozni ilyenkor, és természetesen az Ő jelenléte is, amit ilyenkor sokszor megtapasztalunk.

„ÉPÜLJETEK FEL LELKI HÁZZÁ”

Gyökössy Endre: Recept

– Igehirdetésének egyik mondata hozott ide.
– Örülök, hogy eljött, foglaljon helyet, s mondja el, mi volt az a mondat.

– A félretett, az összegyűjtött harag felgyülemlik, és – azt hiszem, így hangsúlyozta – gyűlölet lesz belőle, s azt őli, aki gyűlöl, lassan, de biztosan. – Ugye Pál apostolt idézte: a nap le ne menjen a ti haragotokon!?

– Erről is szó volt, de gondolom, mást is szeretne még mondani.

– Igen. Kérdeznék szeretnék. Kétszer elvált asszony vagyok. Mindkét házasságom anyám nehéz természete miatt bomlott fel, akivel együtt kellett laknunk. Nem volt más megoldás. Anyám pedig képtelen volt elvágni a lelki köldökzsinórt, szinte pórázon tartott velem, mint kisgyermek koromban. Azt pedig egyik veje sem tudta elviselni, hogy elsősorban anyám „kislánya” legyek a házasságban és ne feleség. Merem állítani: mindketten anyám elől menekültek el. Már évek óta egyedül élünk, anyám és én. Egy fedél alatt, de némán és acsarkodva, keserűen, robbanékony légkörben. Hónapokkal ezelőtt rémülten döbentem rá – rettenetes kimondani is –, hogy gyűlölöm az anyámat kétszer tönkretett életem miatt. De ez a gyűlölet valóban engem öl. Még házasságban éltem, jóformán sose voltam beteg. Most kétségbeesetten rossz alvó vagyok, s szüntelenül fáj valamim. Szédülök, a vérnyomásom ugrál, szorongásaim vannak. Megromlott az egészségem, és egyre fogyok. Már orvoshoz sem megyek, mert minden leletem negatív, csak éppen én vagyok pozitív, beteg. Érzem, hogy ha nem történik valami: a magam gyűlölete öl meg. Mondja: mit tegyek?

– Mit tett eddig?

– Imádkoztam azért, hogy ne gyűlöljem az anyámat.

– Mióta imádkozik ezért?

– Amióta tudom, hogy gyűlölöm.

– Csak azért imádkozott, hogy ne gyűlölje?

– Nem, olykor, ha tudtam, azért is, hogy szeretni tudjam.

– Engedjen meg egy kérdést. Hogyan várta ennek a kérésnek a teljesítését? Tulajdonképpen mit várt?

– Hát, hogy szeretni tudjam.

– Tehát valami érzésre várt. Ne haragudjék, ha így mondom: valami jóleső, meleg bizsergésre várt a szíve körül ugye? És az elmaradt. Így van?

– Valahogy így. De már nem is imádkozom. Csalódtam az imában.

– Szeretnék valami mást is ajánlani.

– Azért jöttem.

– Érzésekre várt, de nem tett semmit. Arra várt, hogy Isten tegyen az életével valamit. Így van?

– Igen, körülbelül így.

– Pedig Isten mindent megtett értünk a Krisztusban...

– A kereszten?

– Ott, és ezért nekünk is mindent meg kell tennünk, ami tőlünk telik, hálaból. Édesanyjáért kellene valamit megtennie még. Mert legtöbbször az érzésekből lesznek a cselekedetek, de olykor az elkezdett cselekedetekhez csatlakoznak az érzések. Vagy váltnak ki érzésekből.

– De mit tegyek?

– Céltudatosan, rendszeresen és naponként tegyen jót édesanyjával és eközben imádkozzék érte, ha még tud.

– De mondtam, hogy gyűlölöm.

– Meg akar gyógyulni?

– Igen.

– Akkor cselekedjék, és ne keressen kibívót.

Egyébként Jézus is mondott egyet s mást, még az ellenség szeretetéről is.

– Mit tegyek hát?

– Ha most orvos lennék és receptet írnék, biztos gyógyszert a gyűlölet és egyéb betegségei ellen, kiváltaná?

– Kiváltanám.

– Bevenné?

– Bevenném.

– Akkor ott van papír, meg toll, diktálnék egy receptet. Írja?

– Írom.

– Tessék: hétfőn reggel mosolyogva köszöntöm őt és megkérdem, hogy aludt. Kedden: kitakarítom az ő szobáját is. Szerdán: két szelet süteményt hozok neki. – Írja csak, írja. Csütörtökön: elhívom sétálni, hazafelé pedig kérdezgetek és hagyom őt – beszélni. Pénteken: megkérem, hogy zongorázza el azt a dalt, amit gyermekkoromban szokott.

– Már évek óta nem zongorázik.

– De kérnie szabad. Szombaton: megkérem, hogy segítsen jó túró gombócot főzni, mert azt ő jobban tudja. Vasárnap: bemegyek a szobájába, amikor lefeküdt, betakarítom és megcsókolom. Pont. Ismeri ezt a zenét kifejezést? Da capo al fine? Elejétől végig. Nos, a következő héten ugyanígy vagy hasonlóan: da capo al fine s egy hét múlva felkeres és megbeszéljük a többit.

– A csókot is kell?

– Igen.

– Jaj!

– Miért, jaj?

– Mert évek óta nem csókoltam meg.

– Vállalja ezt a hetet így?

– Megkísérlem.

– Isten segítse. Várom.

Nem jött. Hetekig nem jött.

De egy hétfőn, kora reggel telefonált. Sírvá: – Mikor tegnap ismét betakarítottam, az én hideg és kemény anyám felült az ágyban, és magához ölelte a fejem, és éreztem, hogy könnyes a szeme és azt mondta: – De jó vagy mostanában hozzám. – Akkor, évek óta először, éreztem, hogy szeretem az anyámat.

Aztán hozzátette: – Adja másnak is oda ezt a receptet!

Tessék.

FARKAS ANTAL

Anyám

miért veszezszel folyton velem
mondja
s gyökér-kezét földbe húzza
disznók elé szánt moslékos veder

miért veszezszel folyton velem
mondja
s tuskónyi farönkre támadólag
égre emel kéklő fényű fejszét

miért veszezszel folyton velem
mondja
s benne bányányi földkupaccal
tol talicskát maga előtt

miért veszezszel folyton velem
mondja és mondja csak mondja

miért ne veszekednék folyton veled
mondom és mondom én is csak mondom
s venném el tőle önkéntes terhét
ha terhével együtt önmaga

HETEDIK KÜRTSZÓ

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

szülőkből, a nevelőkből az az édes, az az édes-ség, ami a nőt édesanyává változtatja, egyre kevesebb a lélekből fakadó szeretet, bizalom. Egyre kevesebb az édesanya és egyre több a szeretetet éhező és a szeretetet nélkülöző anya, gyermek. Egyre kevesebb az édesanya, az édes gyermek, mert kevesebb a lélek szava, a lélek tette, a Lélek uralma. Így egyre kevesebb az édes élet is. Kevesebb édesanyától, kevesebb édes gyermektől válhat-e földi létezésünk édesessé? Keserű, savanyú lélektől, beteges, üres, torz lélekből fakadhat-e édes élet? Megalázottságtól, testi-lelki szenvedéstől, szeretet-nélküliségtől édesedhet-e a lélek és az élet?

AZ A NŐ, akinek teremtettsége szerinti küldetése, hogy adjon és adjon, válhat-e mai posztmodern világunkban édesanyává, azzá, akivé Isten teremtette, olyan anyává, aki szeretetből hoz világra új embert, azért, hogy ő tovább vigye és betöltsse a szeretetet?

AKAR-E AZ önzőségben elsőségért küzdő világban az anya édessé válni? Mit segítsz te az anyának abban, hogy édesanyává váljon?

VALLJA-E MÉG az anya azt, hogy gyermeke számára ő az első kép, modell, minta, amit Jézus tett első helyre gyermeke számára, ami nem csak meg nem érdemelt hely, hanem első számú felelősség és kötelesség?

ÉDES-E édesanyád után, mellett, a föld, melyen ringatott, ölelt, keményen dolgozott? Édes-e még számodra a nyelv, melyen érted imádkozott, melyen szólított és te is szólítottad? Édes-e még számodra az anyai dal, mellyel lelkedbe szeretet, jószág, hűség költöztet? Édes-e számodra az az anyaszent-egyház, melybe beleszületett, mely befogadott, nevelt, lelkedben összekötötte az eget a földdel? Édes-e még számodra az a Lélek, az a Szeretet? ÉDES VAGY-E te magad tied számára? Édes-e a lelked? Mi indul ki abból?

TÓTH ERZSÉBET EMLÉKÉRE

Életünk ideje kezdedben van...

Ahogy csöpög az infúzió, úgy illan el lassan élete lángja. Még érez, még szenved, de csak legbelül; néha elhagyja ajkát egy fél mosoly, biztatás ez saját magának és az őt szemlélőnek. Fürkészem a homályos szempárt, mely egy ideje a távolba meredt; messze járt, gondolatai nem közlendők. Sovány kézfejen pergamen-bőr, alatta kéklően tekerednek élethead fonalai. De vajon meddig? Uram, te, Aki minden földi dolgok tudója vagy, eltűröd-e a halkán mormolt kérdéseket? Megválaszolod valaha a miérteket? Nem, mégsem várok választ, hiszen „ki kétédőn boncolja Őt, annak választ nem ad”.

Odakint, az onkológia folyosóján csontváz-emberek bóklásznak csendesen. Kinézek az udvarra. A havas hagymakupola alól liturgia hangja hallatszik. Vasárnap van. Jóistenem, ott vagy, esetleg itt állsz mellettem a fűtőtestnél? Vagy épp a pihegő beteg homlokra helyezed gyógyító bársonytenyered? Áldott Orvos, közelepsz? Sok a kérdésem, de Te nem neheztelsz rám, ismersz, jobban, mint én magamat. Léleken ott ülök házadban, fizikai lényem viszont itt strázsál, a nyomorúságokkal teli is-

potályban. Itt minden átértékelődik, a halál gyakori vendég erre felé. Innen ki van rekesztve a kemény világ, az ármánykodás, a hatalmi harc itt semmit sem számít. Csak az, hogy betegünk lehetőleg fájdalom nélkül tudja lenyelni a korty vizet. Nyitott szájából sóhaj tör fel, összekulcsolt kezei talán hozzád szólnak Uram. Életünk ideje kezdedben van...

Immár gyönyörű tavasz van. József napja elvitte a mamát, nem állunk többé tehetetlenül az ágya mellett. Hiába is tartottuk volna vissza, ő már Hozzád kívánczolt Atyám, túl sok volt már a kín, még az ő ereje se volt elég elviselni. Fogadd kegyesen, készítsd neki nyugodalmat lakozást. Ha időnk majd elfogy, remélhetőleg egy olyan helyen nyerünk mindnyájan öröklakást, amit emberi szem nem látott, elme felfogni nem képes, s a balga hitetlen kétségbe vonja létezését. Ott megszűnik a fájdalom, nincs félelem a holnaptól, nincs hierarchia, se anarchia, csak az üdvözült lelkek boldog suhogása, miután megfáradt porhüvelyüket ideleln hagyják. A lélek él, találkoznak...

TÓTH ROZÁLIA

(A szerző Nagyvárad-újvárosi presbiter.)

Kaszab Károly: Anyák szobra

TOLLVONÁS

Édesanya

Ez a legszebb szó a világon. Milyen jó, mikor van édesanyánk és milyen üres a lelkünk egy jó ideig, mikor már nincs. Jó annak, aki mégis úgy érzi, hogy mindig mellette van, vigyáz rá, főleg ha olyan közel is álltat egymáshoz, akivel mindig mindent meg lehetett beszélni. Aki mindig hazavárt, mindig segített bármire volt szükség.

Egy édesanya nem ismer fáradtságot gyermekeiért, ha kell élete árán is harcol gyermeke egészségéért. Félti, védi, szeretettel neveli, milyen büszke mikor látja növekedni, fejlődni, eredményeket elérni. Nem várja el, hogy megköszönjenek neki bármit is, de jól esik néha egy szál virág, simogatás, jó szó a viszontszeretet jeléül.

Mennyire tud aggodni egy édesanya, mikor feltűnik egy másik személy gyermeke életében. Mennyit imádkozik, hogy gyermekét kerülje a családás. Beletörődik, hogy osztoznia kell mással a gyermeke szeretetén, de tudja, ez az élet. Örül, ha látja gyermeke boldogságát. Bánatos, ha nem jól sikerülnek a dolgok, és gyermeke szenved.

De végtelenül örül az unokáknak, talán jobban, mint mikor az övét ringatta, nevelte. Kéri Istent, hogy még csak eddig, meg addig adjon neki egészséget, hogy megláthassa a gyermeke, unokája, dédunokája egy-egy életszakaszát.

Minden istenfélő édesanya tudja, hogy Isten kegyelméből el tudja végezni a mindennapi – sokszor nem kevés – feladatait, el tudja fogadni a jót és a rosszat, mert e kettő együtt jár. Aki hisz az könnyebben visel el mindent, mindenben türelmesebb. Milyen jó, mikor mindezt láthatjuk édesanyánkban. Elfordul, hogy már csak az ő halála után jövünk rá erre, de akkor se felejtünk el hálát adni Istennek édesanyánk szerető neveléséért.

Az édesanya a legdrágább kincs az ember számára. Mindenki szeresse édesanyját, amíg lehet. Tisztelje, becsülje, simogassa és csókolja meg mindkét kezét, amíg teheti.

SZÉLL KATALIN

(A szerző a Nagyvárad-szólósi nőszövetség elnöke.)

HITÜNK, NYELVÜNK...

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL

után az énekhar tagjai pihenésre tértek, mivel másnap két fellépés is várt rájuk.

Vasárnap, az ünnepi megemlékezések Hetényben, Bátorkeszitől mintegy 15 kilométerre kezdődtek, a hely szülőiténak, az egykori tanár, tudományos akadémiai tag és honvédtiszt, Tarczy Lajos emlékművénel. A hetényi származású pedagógus annak idején nagy hatással volt tanítványaira, Petőfíre és Jókaira, a Pápai Református Kollégiumban.

Az emlékműtől az ünnepi sokaság átvonult a helyi református templomba, ahol Ráksi Lajos Nagyvárad-réti segédlelkész szószéki szolgálata után a Várad Dalnokok gazdag, főleg 1948-49-hez kötődő dalszöveggel örvendeztették meg a helyieket, akik jó néhány dalt együtt énekeltek velük. Ebéd után az ünneplés a bátorkeszi református templomban folytatódott, ahol ugyancsak a réti segédlelkész prédikált a Jer 3,12 alapján, majd a Várad Dalnokok mintegy fél órás műsora következett.

A megható pillanatok után, a helyi lelkipásztor és a gyülekezet ajándékkal kedveskedett a vendégeknek. Szolgatársát egy névre szóló, bőre kötött Szentírással lepték meg, míg a dalnokok egy nagy formátumú, díszes kötésű Krónikát kaptak, melybe a jövőben a dalárda történetét, fontos eseményeit jegyezhetik majd be.

A Dalárda és a Nagyvárad-Réti Egyházközség nevében Ráksi Lajos, egy a templomokról készített fényképsorozatot, valamint a Várad Dalnokok fennállásának egy éves ünnepségén készített DVD-t és a Csillagocska Néptáncsoport közreműködésével előadott *Király nemből méltóság* című táncjáték felvételét nyújtotta át a vendéglátó gyülekezet lelkipásztorának.

Ebéd után a Dalnokok hazaindultak emlékezetes élményekkel gazdagodva.

Bár kényszerűségből más-más országban élünk, mégis összeköt bennünket megannyi dolog: hitünk, nyelvünk, történelmünk, kisebbségi létünk. Ne hagyjuk, hogy széthúzás vagy bármilyen gonosz erő szét-

MÜLLER DEZSŐ

Anyámhoz

*Mintha gyakran visszajönnél
tenyeredből Nap buggyanna
s arcod pallasát lengetné szél*

*Mintha csillámló folyóban állnál
homlokodon Hold sütné át
s az árnyékkal messze szállnál*

*S mintha lényed elindulna
lépteidben fény nyargalna
eleven száz mesét szólna
s szemedből üstökös folyana.*

A programsorozat résztvevői

☼ **DEBRECENI ROMAMŰHELY.** Április 3-án vasárnap fejeződött be a *Romákkal való munka – kihívás az egyháznak és diakóniának* elnevezésű nemzetközi műhely háromnapos programsorozata Debrecenben. **Farkas Zsolt**, a Királyhágómelléki Egyházkerület projektfejlesztője szerint az egyházak az 1990-es évekig „elegánsan kikerülték” a romakérdést. E felismerés eredményeként az Egyházkerületben 2002-ben kezdődött az a gyermekmisszió, amely a legelesettebb, legszegényebb helyi magyar cigányok gyerekeit karolta fel. Elsősorban délutáni iskolai programokat szerveztek minden oktatási napon nekik, s azóta ezek között a nagyváradi magyar cigánygyerekek között már van gimnazista és zenei szakközépiskolás – tette hozzá. A hasonló programok megismerése, az együttműködés megteremtése érdekében rendezte meg az egyházkerület tavaly ősszel Nagyváradon az első egyházi nemzetközi romaműhelyt, amelyen a helyiek mellett Szerbiából, Magyarországról, Bulgáriából és a németországi testvéregyházból vettek részt romakérdésekkel foglalkozó egyházi és civil szervezetek – ismertette Farkas Zsolt. E fórum folytatása volt a mostani debreceni, ahol egyebek mellett a romák magyarországi és európai jogi helyzetéről, oktatási tapasztalatairól, a romaprogramok támogatási lehetőségeiről cseréltek véleményt a résztvevők. (mti)

A nagymamám

*A nagymamám szeret engem,
Ő segít nekem,
Ő játszik velem.
Ha anyuék elmennek,
Jó tudni, hogy veled leszek.
Köszönöm ezt neked!*

Soós ANNA, Gyanta

(A szerző II. osztályos tanuló, a márciusban, Belényesben tartott Wass-szavalóverseny egyik 3. helyezetteje.)

☼ **IMAHÉT ZÁRÓ ISTENTISZTELET SZATMÁR-SZIGETLANKÁN.** Az egyház titka és jövődjéje az Istenét áldó és Róla biznyságot tevő hívó ember cselekedeteitől is függ - fogalmazott ft. **Csúry István** püspök március 27-én vasárnap délelőtt a szigetlankai gyülekezet egyetemes imahetének záró istentiszteletén, a Zsolt 96,2-6 alapján elhangzott prédikációjában. Ezt követően a gyülekezet ifjúsága mutatott be zenés-versek összeállítását **Balog Zoltán** kántor irányításával, majd a Kőlcsey Ferenc Főgimnázium német kórusa hat zeneművel örvendeztette meg a híveket. A kórust **Császár Béla** német szakos tanár vezényelte. Az imahét záróistentisztelete a Himnusz elénkésével ért véget.

IFJ. KOSZTA ENDRE

Imahét Szatmár-Szigetlankán

☼ **ÚJRA KITAVASZODOTT GENCSEN.** Március elejétől új lelkipásztor érkezett

Gencsre, **Gál Sándor** személyében (képünkön). A tiszteletes nő, két óvodáskorú gyermek édesapja. „Gencs számomra egy újabb kihívás, ami előtt bátran állok.” – nyilatkozta **Sebestyén Eleknek** a *Reformatus.lapunk.hu* oldalon az új gencsi lelkipásztor. Terveit Gál Sándor így összegzi: „A legfontosabbnak itt is a gyülekezet bizalmának a megszerzését látom, a béke és rend megteremtését. Ezt követően jön majd a többi teendő. Egyelőre még csak ismerkedem a gyülekezettel és szemlélődöm. A presbitériummal előrelátásom szerint kitűnően lehet majd dolgozni, a korábbi hamis sztereotípiával ellentétben alázatos és jólelkű embereknek ismertem meg őket. A presbitériummal úgy beszélünk meg, hogy folyó évben a templom belsejét fogjuk átfesteni. Az érkvási önkormányzat erre a célra 9000 lejt szavazott meg. Ebből az összegből kívánjuk fedezni a munkálatokat. A jövőben pedig igyekszünk visszaszerezni

két egyházi ingatlant és 37 ha földterületet.” – nyilatkozta az Egyházköztség új lelkésze.

☼ **EGYHÁZKERÜLETI VEZETŐK SVÁJCI JÓSZOLGÁLATI KÖRÚTJA.** Svájci jószolgálati körútjuk során, március 11-én **Csúry István** püspök és **Antal János** előadótanácsos, a svájci protestáns egyházak segélyszervezetének (Hilfswerk der Evangelischen Kirchen Schweiz – HEKS) zürichi székhelyére is ellátogattak. A segélyszervezetet 1946-ban hozta létre a Svájci Református Egyházszövetség. A 2004 óta önálló alapítványi struktúrában működő segélyszervezet évente immár több mint 300 projektet támogat a világ mintegy 45 országában. A rendszerváltás nyomán a Királyhágómelléki Egyházkerület újjászervezését is támogatták: jelentős mértékben járultak hozzá új templomaink és gyülekezeti házaink felépítéséhez, új gépjárművekkel segítették a szörványgondozást, és kiemelkedő szerepük volt szeretetszolgálati intézményeink létrehozásában. Mathias Herren lelkipásztor, területi szakreferens kijelentette, hogy továbbra is elkötelezetten részt kívánunk venni egyházunk szeretetszolgálati munkájában.

☼ **A REFSZATMÁR.EU NYEREMÉNYJÁTÉKA.** A Szatmári Református Egyházmege honlapja március elején nyere-ményjátékot indított el. Ennek során az olvasók négy bibliai kérdésre válaszolhattak. A 12 helyes válaszadó közül ft. **Csúry István** püspök és nt. **Kovács Sándor** esperes sorsolta ki a nyertest: **Reha Kinga** tanítónőt. Nyere-ménye: egy Biblia, egy egyéves Harangszó-előfizetés és egy könyvcsomag. A nyere-mények átadására április 4-én került sor a Szatmári Egyházmege székhelyén.

☼ **EGYHÁZ A VILÁGHÁLÓN.** Királyhágómelléki Egyházkerület: kiralyhagomellek.ro, Ermelléki Egyházmege: ermellek.blogspot.com, Aradi Egyházmege: aradrefeme.blogspot.com, Szatmári Egyházmege: refszatmar.eu, Presbiteri Szövetség: presbiteriszovetseg.gportal.hu, Nőszövetség: kreknozovetseg.gportal.hu, Harangszó: harangszo.blogspot.com.

IDÉZŐJEL

„Ha jót teszel, megvádolnak, hogy önzés és hátsó gondolat vezérel cselekedetedet, mégis tégy jót! A jó, amit teszel, holnap már feledésbe megy, mégis tedd a jót! A legjobbat add a világnak abból, amid csak van, bár valószínűleg nem lesz elég, mégis add a töled telhető legjobbat! A végső elszámolás úgysem köztet és az emberek között les, hanem köztet és Isten között.”

TERÉZ ANYA